

**VRBIS HIEROSOLY-//m[a]e, Templiq[ue] in ea origo, &
ho//rum rursus excidium, profana-//tio, aliaeq[ue] uariae
fortuna**

Langen, Rudolf von

Coloniae, Jan. 1517

VD16 L 341

Quomodo ueniente in carne domino, regnum apud Iudæos, &
sacerdotiu[m] ex propria & legitima gente cessarunt. Ac de multis
uarijsq[ue] seditiõibus, quibus post dominicam ascensionem uexati snt
Iudæi. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71344)

Demum cum aliter non posset, Herodes suis ipse largitionibus abunde militem donans, templum ac civitatem a direptione saluauit. Captus autem Antigonus atque ad Antonium missus, securi percussus interijt. mors In quo in populo Iudæorum dux & princeps sui generis omnino defecit, ut iamiamque describemus.

¶ Quomodo ueniente in carne domino, regnum apud Iudæos, & sacerdotium ex propria & legitima gente cessarunt. Ac de multis uarijsque seditionibus, quibus post dominicam ascensionem uexati sunt Iudæi.

¶ Caplm. IX.

Heficiente igitur pontificum & regum principatu, Herodes alienigena Antipatris Ascalonitæ, & matris Cypridis Arabicæ filius, nihil omnino pertinens ad Iudæam, a Romanis Iudæorum suscepit principatum, cuius tempore CHRISTI natiuitate uicina, regnum & sacerdotium Iudææ quod prius per successores minorum tenebatur, destructum est, completa prophetia, quæ ita in Genesi per Moysen loquitur. **Genesis**
 Non deficiet princeps de Iuda, neque dux de femoribus eius, donec ueniat cui repositum est. Et ipse est expectatio gentium, Nam huius Herodis qui Iudæis triginta & septem regnauit annis, Anno tricelimosexto HVMANO GENERI PROSPER ILLE ET SALVTARIS FVLGOR IESVS CHRISTVS FILIVS DEI IN BETHLEEM IYDAE NASCITVR, Herodisque
 H iij

filij post eum regnauerūt, usq; ad nouissimam Hierosolymorum captiuitatem. Nequaquā insuper ex successione sacerdotalis generis pontificibus cōstitutis, neq; perpetuitate uitæ scđm legem Moyse seruientibus Deo, sed ignobiles quidam, & alio tempore alij, & nonnulli unius anni, siue modico amplius, a Romanis imperatoribus sacerdotium emebant. Quæ omnia Danielis prophetiæ conueniunt. Ait enim is propheta.

Daniel Et post hebdomadas septem & sexaginta duas, interibit chrisma, & iudicium non erit in eo, & reliqua multa. Quarum hebdomadarum & de regni ac sacerdotij

Eusebius Hierony simul & urbis euerfione numerum Eusebius & Hieronymus diligentissime supputant, a sancto propheta descriptum. ¶ Post hæc, anno tertio & tricesimo, cum dominus noster IESVS CHRISTVS scđm prophetias quæ de eo fuerāt præloquuta, Hierosolymam ad passionem uenisset, & morte gloriosissimæ uicta resurrexisset, in foelicissimos Iudeos (q in angularem lapidē & eis scandali petrā offendissent) calamitates magnæ & inæstimabiles post eā diem oppresserunt, impendēte iuxta saluatoris nr̄i uerba extrema eis desolatione, urbi miserrimæ exterminio, & pleno sacrilegij tēplo ultimo occasu. Circa hæc em̄ tpa, imo hoc anno die p̄tecostes q̄ sp̄m̄ sanctum p̄ceres apli susceperunt, sacerdotes tēpli sonitus q̄sdā & cōmōtiones locoꝝ sensisse

Iosephus Iosephus scribit. Deinde ex adyto tēpli repētina subito uocē erupisse, p̄sidiū q̄ndā tēpli angeloz̄ dicētū,

Pilatus trāsmigrem⁹ ex his sedibus. Pilatus etiā eodē anno Iudeæ p̄curationē gerēs, q̄ & in celi & terę regē mortis

sententiam tulerat, nocte intempesta opertas imagines
Cæsaris Hierosolymæ intulit, & in templo collocauit,
quæ res postridie cognita, grandem in Iudæos susci-
tauit tumultum, quasi profanatas leges suas uiderent.
Cuius rei causa proni ad Pilatum corruerunt, depre-
cantes ut imagines tollerentur. Tunc Pilatus armatis
prius militibus, trucidaturum se omnes esse dixit, nisi
imagines recepissent. Iudæi quasi ex uno consilio ad
mortem præparati, nudantes illico ceruices ad recipiē-
dos ictus, omnes proni sese parauerunt. Vociferantes
se potius interfici uelle, quàm sacram legem uiolari. Qua
Pilatus obstinatione motus, statuas iussit auferri. Hęc
tamen seditiōis & turbæ Iudæis prima causa fuit, nec
his contentus quieuit Pilatus. Verum tertio post sus-
prædictam seditiōem anno, quæ ob Cæsaris imagines
fuerat concitata, sacrum thesaurum quem Carbonam Carbona
Iudæi uocant, in aquæductum Hierosolymorum ex-
pendens, secundæ præbuit seditiōis semina, in quibus plu-
res sunt Iudæorum cæsi. Adhuc eisdem pene tempori-
bus, seuiora Iudæos in diuersis mundi prouincijs per-
turbant. Nam Romę multa eorum milia exacta sunt,
quatuor milia ascripta militiæ, & qui prætextu pater-
næ legis militare nolissent, grauibus sunt affecti tor-
mentis. Alexandriæ item octauo post dominicam ascē-
sionem anno, inter Iudæos ibidem habitantes, & gen-
tiles, grauis est orta seditiō. Missa igitur utrorumque ad
C. Cæsarem qui Tyberio successerat legatione, repu-
diata est a Cæsare Iudæorum legatio, eo quod infestus plu-
rimū Iudæis Caius esset. Verum Petronio Syriæ præ-

Iosephus

fecto imperat, ut Hierosolymis in templo statuam suam sub nomine IOVIS OP. MAX. consecraret, quod Iudæi obstinatione maxima negauerunt. In Babilonia item infinita (ut Iosephus ait) Iudæorum strages facta est, tanta etiam ut ante nunquam in aliqua re latum sit historia. Et qui tantæ supererant cladis, in Seleuciam (de qua superius diximus) fugientes, sexto postquam eo perfugerant anno, per eos ibidem ruina inuoluit. Longum esset nimium recensere quot seditionibus & mortibus gens infelix non modo per Iudæam, sed per omnem terrarum orbem, uexari agitarique, his temporibus coeperit, sequente eos durissima, sed iusta Dei ultione, quousque extrema cum urbis eorum & templi exterminatione, ipsi quoque consumpti sunt. Ad quam sane nouissimam eorum euerisionem, quam Iosephus ceterique scriptores magnis explicant uoluminibus, nos quæ breuissime possumus describendam accingemur.

Iosephus

¶ Quomodo sub Neronis imperio, Iudæi sub diuersis ab eo missis praesidibus, in occulta latrocina, ac multas seditiones eousque processere, ut fugato demum Romano praeside, iam aperte uisi sint rebellare.

¶ Caplm. X.

Neronis igitur anno imperij primo, quæ christianæ salutis septimus & quinquagesimus fuit, ruente passim gente Iudæorum, in omne seditionis ac latrocinij genus, ingenti magorum ac latronum turba, omnis eorum prouincia repleta est. Quos